

Diabetes-insulindelegering

Vad är diabetes?

Diabetes är ett samlingsnamn för två olika sjukdomar som gör att omsättningen av näringsämnen inte sker på normalt sätt. Två huvudtyper.

Typ 1 diabetes-kroppen saknar förmåga att producera insulin.

Typ 2 diabetes- kroppen producerar mindre insulin än vad kroppen behöver. Kroppens förmåga att reagera på insulin kan vara nedsatt.

Vanligaste sjukdomen är typ 2 diabetes, ca 85 % av alla diabetiker och sjukdomen utvecklas gradvis, i början kanske kostbehandling, sedan tillägg av blodsockersänkande tabletter för att sedan kunna gå över i behov av insulinbehandling. Oftast kombinationen av dessa.

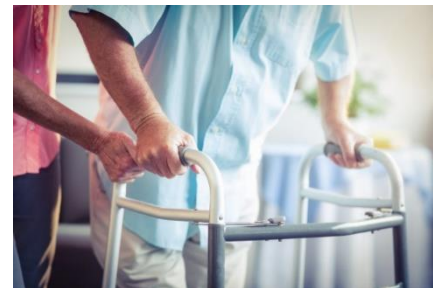

Din insats är viktig

Kunskap är nyckeln till god omvårdnad.

Diabetespatienten löper stor risk att drabbas av komplikationer, genom kunskap och noggrann blodsockerkontroll i det dagliga arbetet kan vi hjälpa patienten förhindra att komplikationer uppstår.

- Kost (erbjuda anpassad kost, hjälpa till att välja rätt produkter)
- Personlig hygien (kontroll av fötter, särskild uppmärksamhet sår)
- Fysisk aktivitet i vardagen (promenader, vara rörlig när det är möjligt)
- Noggrann blodsockermätning (teknik)
- Administrering av tabletter och insulin på rätt tider.

Symtom på högt eller lågt blodsocker

HYPOGLYKEMI

Några symtom på lågt blodsocker (hypoglykemi)

HYPERGLYKEMI

Några symtom på högt blodsocker (hyperglykemi)

Vad skall du göra vid lågt blodsocker?

Hypoglykemi

Låg blodsocker: under 5 mmol/l

Akut lågt blodsocker: under 3 mmol/l

De flesta mår bra när blodsockervärdet ligger mellan 5-15 mmol

Vid symtom på **lågt** blodsocker, kontrollera **alltid** värdet med blodsockermätaren enligt rutin.

AKUT

Vid **lågt** värde ge snabbverkande kolhydrat, välj ett lämpligt alternativ beroende på tillstånd. Ett par matskedar honung alt sirap om patient ej kan medverka. Alternativt ge 3 druvsockertabletter eller sockerbitar, kan smulas och ges under läpp . Ge **aldrig** mat och dryck till patient som har sänkt medvetande. **Vid sänkt medvetande larma 112** och därefter sjuksköterskan för råd.

Kan patient svälja ge ett glas saft eller juice, ½ banan ex.

ALLTID

Om blodsockret är lågt men ej akut ge helst mjölk och smörgås då det ger ett stabilare blodsockervärde. Följ upp värdet enligt rutin, nytt blodsocker efter en stund samt uppföljning innan nästa måltid.

Vad skall du göra vid **högt** blodsocker?

Hyperglykemi

Högt värde inte alltid akut men behandlas individuellt beroende på typ av sjukdom och allmäntillstånd. Största vikt att hålla så nära normala blodsockervärden för att förhindra komplikationer i hjärta, kärl, ögon, njurar ex.

Vid kontroll som visar högt blodsockervärde, kontrollera på vid behov signeringslista om ordination finns, kontakta sjuksköterska för råd.

Omkontroll av blodsocker enligt rutin/ ordination.

Finns det någon naturlig orsak till det höga värdet? Kost, pågående infektion?

Blodsockerkontroll

Innan du tar blodsocker använd basala hygienrutiner.

- Skydda dina händer: handsprit och handskar.
- Patienten skall vara ren om händerna. Annars risk för felvärde och felbehandling. **OBS**, använd ej handsprit till patientens hand innan blodsockerkontroll utan tvål och vatten.
- Patienten har individuell utprovad utrustning i hemmet.

Olika typer av blodsockermätare samt lancetter som kan finnas i hemmet

Olika sorter av insulin

Måltidsinsulin (korttidsverkande) som verkar snabbt, kallas även snabbverkande/direktverkande insulin. verka direkt och verkar i ca 5 timmar.

Basinsulin (långtidsverkande) som doseras en till två gånger per dygn. Verkar i 10-24 timmar.

Blandinsulin/ mixinsulin är en kombination av direktverkande och medelverkande insulin. Börjar verka efter cirka 15 min, störst effekt efter 30 min upp till 12 timmar.

Öppnad insulinpenna förvaras mörkt och kallt i kylskåp. Pågående insulinpenna i rumstemperatur och är hållbar i 4 veckor. SKRIV DATUM på öppnad insulinpenna. Insulin ordineras i enheter som förkortas "E".

OBS. Höga doser av insulin kan behöva delas upp. Då står det tydligt på signeringslistan och du måste sticka två gånger med sticksäker nål. Exempel, patient är ordinerad 50 E Inj. Lantus, du följer signeringslista, drar upp 25 E och ger, byter nål och drar upp ytterligare 25 E och ger patient med nytt instick.

Teknik vid insulingivning- Arbeta patientsäkert

Kontrollera att det är rätt person du ger insulin samt att du har rätt insulinpenna i handen. Läs noggrant.

Dubbelkolla ordinationen på signeringslistan och försäkra dig på att du har rätt insulinpenna då patienter ofta har flera insulinsorter hemma.

Rulla insulinpennan och vänd upp och ner 10 ggr. Förfyll nålen med 2-3 enheter (luftspruta) innan du drar upp rätt dos. Ny nål vid varje injektionstillfälle.

Var noggrann och räkna upp dosen när du ställer in antal ordinerade enheter. **Försäkra dig att dos överensstämmer med ordination.**

Efter given dos låt nålen vara kvar under huden i 10 sekunder.

Tänk på att insulin är ett potent läkemedel, **livsfarligt i fel dos.**

Teknik vid insulingivning

säker stickteknik- använd sticksäker nål

Säkrare hantering med BD AutoShield™ Duo

Den första säkerhetspennkanylen som är sticktskyddad i BÅDA kanyländarna 5mm & 8mm

1 Förbered injektionen

1 Sätt fast pennkanylen

2 Kontrollera flödet, tryck ut eventuell luft

3 Fatta pennan i handen och håll tummen upprätt

2 Injektionsteknik

Utan lyft hudveck, rekommenderas för 5mm*

Inget hudveck och injektion i 90° vinkel

Inkorrekt vinkel

Lyft hudveck rekommenderas för 8mm*

Brett hudveck och injektion i 90° vinkel

Hudvecket är inte tillräckligt brett
Inkorrekt vinkel

* Lyft ett hudveck om det finns risk för intramuskulär injektion.

* Om det inte finns någon risk för intramuskulär injektion är det inte nödvändigt att lyfta ett hudveck.

Nålen har penetrerat huden helt när det vita skyddet är i kontakt med huden.
Låt kanylen vara kvar i huden i 10 sekunder efter att kolstängeln är helt nedtryckt.

3 Automatiskt, dubbelt skydd

När kanylen lyfts bort från huden löses skyddet och ett zorr-indikeringsband bekräftar att säkerhetsfunktionen har aktiverats.

Säkerheten på pennkanylens bakre sida är bekräftad när det orange skyddet automatiskt veckas ut och täcker nålen när den tagits av från pennan.

4 Säkrare avfallshantering av nålar

Nålen är skyddad i båda ändar

Kassera den använda pennkanylen i en behållare för vassa föremål

Precis som alla BD Micro-Fine™+ pennkanyler passar den nya BD AutoShield™ Duo till alla injektionspennor för diabetes-behandling.**

BD Medical - Diabetes Care
Användningsområde: ES,
FR, IT, NL, SE,
100 74 Stockholm
SE-08 275 51 00
Fax: (08 645 58 08)
E-mail: DiabetesCare@medtronicbd.com
www.bd.com/sv/insuliner

**Högkostnadsfria insuliner och injektorer för insulin för 2014, 2015 och 2016.
Alla produkter i denna katalog är tillgängliga för läkare och sjukvårdspersonal.
© 2014 Medtronic AB. Medtronic AB är en del av Medtronic Inc. och dess filialer.
Medtronic är ett varumärke för Medtronic Inc. i USA och i många andra länder.

VÄSTERÅS STAD

Lämpligt injektionsområde

Ge **ej** insulin på samma ställe varje gång då det finns en risk för att fettknölar (lipohypertrofi) bildas.

Magen, fram och utsida av lår, skinkornas övre del är lämpliga injektionsställen.

Lipohypertrofi

Förstorad kanylspets

Fotografier visar vad som kan hända om kanylen återanvänds*

<p>Oanvänd kanyl i 370 gångers förstoring</p> 	<p>Återanvänd kanyl i 370 gångers förstoring</p> 	<p>Återanvänd kanyl i 2000 gångers förstoring</p>
--	--	---

*Photographs from Dieter Look and Kenneth Strauss: "Nadeln mehrfach verwenden?" Diabetes Journal 1998, 10: S. 34. ©BD 2011

- Observera att insulinabsorptionen i lipohypertrofier kan vara ojämn, vilket kan leda till ett svängande blodsocker.

Effektiva sätt att förhindra lipohypertrofier

- Variera injektionsställe vid varje injektion
- Använd ett större injektionsområde
- Använd en ny pennkanyl vid varje injektion

BD Medical - Diabetes Care, Box 47204, 100 74 Stockholm • Tel: 08-7755100 Fax: 08-6450808 www.bd.com/se/diabetes

Kontaktuppgifter

Ring/ kontakta XXXXXXX (Här presenterar Du information om hur att kontakta SSK vid behov)

Vid samtalet skall du presentera dig själv samt vart du ringer ifrån, kunna uppge namn och personnummer på patienten och vad det gäller.

Ring alltid och rapportera avvikelser eller för att få råd.